

WPROWADZENIE

Motywy przewodnim niniejszego, 108 Zeszytu Naukowego Politechniki Śląskiej, seria „Organizacja i Zarządzanie”, przedkładanego Czytelnikowi jest szeroko pojmowana nowoczesność w działalności gospodarczej.

Zważywszy na znaczenie w rozwoju społeczno-gospodarczym krajów i regionów przemysłu i usług, tytuł i treści publikacji pt. „Nowoczesność przemysłu i usług” mają walor aktualności oraz trwałą wartość poznawczą i aplikacyjną.

Dywergentny obraz zmian w gospodarce światowej utrudnia wyznaczanie ścieżek rozwoju nie tylko na poziomie podmiotów gospodarczych. Rośnie niepewność i ryzyko podejmowania decyzji rozwojowych.

Nawet bardzo powierzchowna obserwacja zjawisk i procesów w światowej gospodarce pozwala zauważyć:

- „zadyszkę” krajów tworzących tzw. BRICS,
- spotęgowane dążenie do ochrony własnych rynków,
- problemy Unii Europejskiej (np. Brexit), sytuacja ekonomiczna na południu Unii, kryzys imigracyjny,
- jakościowe zmiany na rynkach surowców energetycznych,
- destabilizację polityczną i gospodarczą w Afryce, na Bliskim Wschodzie, w Azji, Korei, w Afganistanie i na Ukrainie,

co prowadzi do destabilizacji dotychczasowych struktur i relacji w wymiarze globalnym.

Polska gospodarka jest integralną częścią światowego systemu gospodarczego i podlega wpływom zewnętrznym, proporcjonalnie do stopnia jej rosnącej otwartości. Deklarowane zmiany w polityce społeczno-gospodarczej kraju uzasadnia się potrzebą adekwatnej reakcji na nowe wyzwania, generowane w otoczeniu i wyczerpaniem dotychczasowych impulsów rozwojowych.

Czy odwrót od mainstreamowej polityki neoliberalnej jest trwałą tendencją w kierunku rozwoju nowej doktryny gospodarczej w naszym kraju, czy może tylko korektą systemu?

Kolejne lata zweryfikują ekonomiczno-społeczną racjonalność zakładanych zmian.

Artykuły zamieszczone w publikacji, dotyczące aktualnych problemów kraju, takich jak np. repolonizacja banków, pozycja spółek skarbu państwa, zabezpieczenie surowcowe, zrównoważony rozwój, innowacje, ekologia, inwestycje zagraniczne czy nowoczesne metody organizacji i zarządzania procesów produkcyjnych, itp., stanowią inspirację do dalszych, pogłębionych badań, obiektywizujących dyskrejonalnie powielane oceny i poglądy, często z pozycji ideologicznych.

Nie ulega wątpliwości, że w strategiach rozwojowych państw – mutatis mutandis – dominuje orientacja na nowoczesność.

Także nasz kraj jest zdeterminowany przyspieszać i intensyfikować działania, sprzyjające tworzeniu oraz wdrażaniu innowacyjnych procesów i rozwiązań.

Tworzenie klimatu dla wzrostu innowacyjności i przedsiębiorczości na poziomie państwa czy regionów jest warunkiem koniecznym, acz niewystarczającym dla skutecznego skracania dystansu w relacji do krajów liderujących w rankingach innowacyjności.

W artykułach eksponuje się znaczenie i umiejętność wykorzystania wiedzy jako źródła i bazy systemu innowacyjnego. Umiejętność i zdolność implementacji i transformacji wiedzy zasadniczo wykracza poza zakres aktywności władzy publicznej. To przedsiębiorstwa, uczelnie, instytuty badawcze i instytucje około biznesowe decydują o nie najwyższym poziomie komercjalizacji wiedzy tworzonej w naszym kraju. Rola państwa, acz nie redundantna, ma jednak charakter głównie katalizujący.

Poszukiwanie rozwiązań strukturalnych, narzędzi oraz metod akcelerujących tworzenie i przepływ wiedzy oraz docelowo jej transformację i implementację stanowi ważny nurt badawczy eksponowany w publikacji.

Za kohezyjne i dopełniające tematycznie należy uznać artykuły nadesłane z Ukrainy. Rozwój współpracy naukowo-badawczej i gospodarczej w świetle ambicji rozwojowych obu krajów należy uznać za ważny oraz zasługujący na wsparcie.

Publikacja naukowa pt. „Nowoczesność przemysłu i usług” jest dziełem zbiorowym, powstałym w wyniku wieloletniej współpracy środowisk naukowych w kraju i zagranicą. Rolę inspirującą i obowiązki organizacyjne pełnią:

- Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej,
- Wydział Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach,
- Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa Oddział w Katowicach.

Kooperacja środowisk naukowych, zarysowana tematycznie tytułem niniejszej publikacji, nie zamyka się wraz z ostateczną redakcją opracowania.

Pełną satysfakcję z publicznej prezentacji wyników badań Autorzy tekstów uzyskują w trakcie konferencji naukowej, organizowanej tradycyjnie w ramach corocznych Śląskich Dni Organizacji, stanowiących platformę wymiany informacji, wiedzy i poglądów środowisk naukowych, gospodarczych i samorządowych.

Za trud włożony w przygotowanie artykułów składamy Autorom wyrazy głębokiej wdzięczności i uznania.

Szczególne podziękowania kierujemy pod adresem Recenzentów, których wkład w ostateczny kształt publikacji jest relewantny.

Jan BRZÓSKA

Jan PYKA